

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Протокол № _____ від 31 серпня 2023 року

Ректор _____ Петро БОЙЧУК

УВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ ректора № 48

від 1 вересня 2023 року

ІНСТРУКЦІЯ
ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Галузь знань: **01 Освіта/Педагогіка**

Спеціальність: **014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)**

Освітня кваліфікація: **Фаховий молодший бакалавр з середньої освіти за предметною спеціальністю «Музичне мистецтво»**

Професійна кваліфікація: **Вчитель музичного мистецтва**

Луцьк – 2023

1. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

1.1. Інструкцію щодо організації практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з середньої освіти за предметною спеціальністю «Музичне мистецтво», професійна кваліфікація: вчитель музичного мистецтва) (далі – Інструкція) розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-19;
- Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 №2745-VIII;
- Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 08.04.1993;
- Наказу Міністерства освіти України від 20.12.1994 № 351 «Про внесення змін до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України»;
- Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти України № 510 від 02.05.2023
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 18.06.2021 №686 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків видів навчальної, методичної, інноваційної, наукової, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової перед вищої освіти»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 24.05.2022 № 472 «Про внесення змін до Норм часу для планування і обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти»;
- Рекомендацій про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, розроблених Державною науковою установою «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» у 2013 році на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.11.2012 № 970 «Про затвердження плану першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва» та Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20.12.2012 № 1448 «Щодо плану першочергових заходів з виконання Державної програми розвитку внутрішнього виробництва»;
- Переліку типових документів, що створюються в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затверджений Наказом Міністерства юстиції України від 12.04.2012 р. № 578/5 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції № 400/5 від 07.03.2013), п. 595-596

– Положення про практичну підготовку здобувачів вищої/фахової передвищої освіти Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради, затвердженого вченою радою (протокол від 12.10.2021 № 2).

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Практична підготовка студентів Луцького педагогічного фахового коледжу КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради є невід'ємною складовою здобуття ними фахової передвищої освіти. Вона спрямована на формування інтегральних, загальних, спеціальних (фахових) програмних компетентностей, визначених відповідною освітньо-професійною програмою.

2.2. Мета практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти – формування професійних компетентностей, вмінь застосовувати набуті теоретичні знання з дисциплін фахового спрямування в умовах закладів освіти різних типів і форм власності, оволодіння сучасними технологіями професійної діяльності.

2.4. В Інструкції визначено організаційно-педагогічні передумови практичної підготовки студентів, конкретизовано змістові характеристики проведення усіх видів практики здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з середньої освіти за предметною спеціальністю «Музичне мистецтво», професійна кваліфікація: вчитель музичного мистецтва).

3. ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

3.1. Зміст практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з середньої освіти за предметною спеціальністю «Музичне мистецтво», професійна кваліфікація: вчитель музичного мистецтва) регламентується:

- Стандартом фахової передвищої освіти з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), затвердженим та введеним в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.09.2021 № 1003.

- Освітньо-професійною програмою підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр середньої освіти (музичне мистецтво), професійна кваліфікація: вчитель закладу загальної середньої освіти (музичне мистецтво), керівник музичний закладу дошкільної освіти), затвердженою педагогічною радою Луцького педагогічного фахового коледжу КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (протокол №1 від 28.08.2020, уведеної в дію наказом №67/3 від

31.08.2020), зі змінами і доповненнями, схваленими педагогічною радою (протокол №12 від 31.05.2023).

3.2. Навчальним планом підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) передбачено такі види практики:

Назва практики	Семестр	Тижні
Виробнича		
Педагогічна практика (виховна робота)	3	
Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти	6,7	
Літня педагогічна практика	6	3
Переддипломна		
Комплексна педагогічна практика з фаху	8	

Літня педагогічна практика проводиться з відривом від теоретичного навчання. Педагогічна практика (виховна робота), пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти, комплексна педагогічна практика з фаху проводяться паралельно із теоретичним навчанням.

3.3. Терміни проведення різних видів практики в межах навчального року може бути перенесено у зв'язку із обставинами, що мають відповідне документальне підтвердження (рішення педагогічної ради, накази ректора). Обов'язковим є збереження обсягу годин, передбачених на теоретичні заняття і практику.

3.4. Зміст кожного виду практики визначається робочою програмою, яка розробляється випусковими цикловими комісіями згідно з навчальним планом підготовки фахівців, освітньо-професійною програмою, стандартом.

Робоча програма практики – це основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст і послідовність проведення практики, підведення підсумків, містить рекомендації щодо видів і форм контролю. Робоча програма практики розробляється та затверджується цикловою комісією (перезатверджується у разі внесення змін) перед початком навчального року.

3.5. Циклові комісії розробляють методичні рекомендації та облікові документи, що сприяють досягненню високої якості проведення практичної підготовки студентів.

4. БАЗИ ПРАКТИКИ

4.1. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з середньої освіти за предметною спеціальністю «Музичне мистецтво», професійна кваліфікація: вчитель музичного мистецтва) проводиться у закладах освіти, установах різних організаційно-правових форм і форм власності, які відповідають вимогам освітньо-професійної програми.

Базовими для проведення практики визначаються такі заклади та установи:

Назва практики	Бази практики
Виробнича	
Педагогічна практика (виховна робота)	Заклади загальної середньої освіти
Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти	Заклади загальної середньої освіти
Літня педагогічна практика	Заклади оздоровлення і відпочинку, пришкільні табори, літні табори приватних закладів, громадських організацій
Переддипломна	
Комплексна педагогічна практика з фаху	Заклади загальної середньої освіти

Бази практики повинні мати інформаційне, матеріально-технічне, кадрове забезпечення відповідно до фаху підготовки здобувачів освіти.

4.2. Визначення баз практики здійснюється на основі договорів про співпрацю, укладених з головами територіальних громад (або начальниками відділів освіти/гуманітарних відділів), засновниками приватних закладів, центрів розвитку, керівниками громадських організацій, закладів оздоровлення і відпочинку тощо. Договори про співпрацю є підставою для укладання (безпосередньо із керівниками базових закладів та установ) договорів про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти. Тривалість дії договорів узгоджується договірними сторонами і визначається особливостями проведення окремих видів практики, регламентується вимогами освітньо-професійної програми.

При визначенні баз практики та укладанні договорів про співпрацю враховуються можливості використання матеріально-технічних, інформаційних ресурсів підприємств (організацій, установ), їх кадрове забезпечення; вивчаються перспективи працевлаштування здобувачів фахової передвищої освіти; передбачаються шляхи залучення потенційних роботодавців як стейкхолдерів освітньо-професійної програми.

4.3. Здобувачі освіти можуть самостійно, з дозволу циклових комісій, обирати для себе базу практики. Здобувачі освіти, які навчаються за індивідуальним графіком, заочною, дуальною формою та поєднують навчання і роботу за фахом, можуть проходити практику за місцем працевлаштування.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

5.1. Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- розробка робочих програм практики;
- визначення базових закладів для проходження практики;
- укладання договорів про співпрацю, договорів про практичну підготовку;

- розподіл студентів за базами практики;
- ознайомлення із змістом і завданнями практики;
- призначення керівників практики;
- керівництво практичною підготовкою здобувачів фахової передвищої освіти;
- підготовка форм звітної документації за результатами проведення практики;
- оплата керівникам практики.

5.2. Види практики та особливості організації:

5.2.1. Виробнича практика – Педагогічна практика (виховна робота)

Педагогічна практика (виховна робота) проводиться зі студентами II курсу у III семестрі один раз на тиждень у час, вивільнений від теоретичного навчання.

Метою практики є формування вмінь проводити виховні заходи з дітьми середнього шкільного віку (підліткового). Студенти можуть брати участь у проведенні гурткової роботи.

Академічна група поділяється на 2 підгрупи. Для керівництва практикою на кожен підгрупу призначається викладач-методист (з числа викладачів психолого-педагогічних дисциплін). Кожна підгрупа поділяється на мікрогрупи по 5-6 осіб. Мікрогрупи закріплюються за класом учнів базового навчального закладу. Кожен студент протягом семестру повинен провести не менше двох залікових виховних заходів.

Керівник практики складає графік проведення студентами виховних заходів, який узгоджується з дирекцією, педагогом-організатором/класним керівником/вчителем музичного мистецтва. У графіку зазначається: назва академічної групи, прізвище, ім'я, по батькові викладача-методиста, день і час практики, дані про базовий заклад; таблицею оформлюється послідовність проведення залікових занять – прізвища, імена, по батькові студентів кожної мікрогрупи, клас, дати проведення практики, відмітки про спостереження, залікові заняття (Додаток 1).

При складанні графіка практики керівник планує проведення студентами залікових занять таким чином, щоб відбувалось чергування: 1 год./тиж. – консультація для студента, 1 год./тиж. – проведення, оскільки за нормами оплата практики відбувається з розрахунку – 1 астрономічна година на студента в тиждень.

Практиканти обліковують свою роботу в щоденнику: загальні відомості про базу практики, спостереження за виховними заходами педагога-організатора/класного керівника/вчителя музичного мистецтва та інших студентів, плани-конспекти проведених виховних заходів.

Педагогічні працівники базового загальноосвітнього навчального закладу знайомлять практикантів учнівським колективом, особливостями організації виховної роботи у класі, проводять консультації, аналізують і оцінюють заняття студентів.

Викладачі коледжу, які керують цим видом практики, проводять інструктаж з техніки безпеки, надають студентам методичну допомогу,

групові та індивідуальні консультації, а також здійснюють контроль за роботою практикантів.

Облік проведених залікових занять ведеться викладачем-методистом в журналі педагогічної практики, де фіксується дата проведення індивідуальної консультації, записується дата, клас, тема проведеного заняття, прізвище практиканта, вчителя школи та виставляється оцінка.

В кінці кожного семестру викладач-методист перевіряє щоденники, звіти, а на завершення практики проводить диференційований залік.

5.2.2. Виробнича практика – Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти

Практика «Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти» проводиться серед студентів III і IV курсу у VI-VII семестрах. Сприяє формуванню умінь у майбутніх педагогів планувати, проводити уроки і заняття з професійної кваліфікації. Керівниками цього виду практики призначаються викладачі методики музичної освіти. На проведення пробних уроків і занять, їх аналіз вивільняється один день на тиждень у розкладі навчальних занять (теоретичне навчання).

Для оптимальної організації практики студенти кожної академічної групи розподіляються на мікрогрупи по 5-6 осіб. Тему уроку студент погоджує з вчителем за 1-2 тижні до його проведення. Консультацію практикант одержує спочатку в учителя школи, а після цього у викладача коледжу. На консультацію практикант приходиться з тезами майбутнього уроку. Після консультацій складає конспект уроку, підбирає або виготовляє дидактичні і наочні посібники. Конспект уроку підписує спочатку вчитель школи, а потім викладач коледжу. Студенти ведуть щоденники з практики, де фіксуються загальні відомості про заклад освіти, розклад уроків, дзвінків, дані про вчителів, бланки ведення спостережень. До щоденників додаються обліки успішності, звіти, плани-конспекти проведених уроків.

Протягом практики, яка триває впродовж III курсу (VI семестр) студенти проводять по 6 уроків, VI курсу (VII семестр) – по 8 уроків.

Викладач-методист складає графік проведення студентами пробних уроків. У графіку зазначається: назва академічної групи, день практики, дані про базовий заклад; таблицею оформлюється послідовність проведення пробних уроків – прізвища, імена, по батькові студентів кожної мікрогрупи, дати проведення практики, зміна навчання (I чи II), номер уроку за порядком, клас, предмет (Додаток 2).

Проведення студентами пробних уроків планується таким чином, щоб відбувалось чергування: 1 год./тиж. – консультація для студента, 1 год./тиж. – проведення, оскільки за нормами оплата практики відбувається з розрахунку – 1 астрономічна година на студента в тиждень.

Пробні уроки, заняття проводяться у присутності всієї підгрупи студентів; аналізуються вчителем чи іншим педагогічним працівником школи, керівником практики.

Під час проведення пробних уроків і занять студенти виконують такі види діяльності:

- проводять пробні уроки і заняття;
- відвідують і аналізують пробні уроки і заняття студентів-практикантів своєї групи;
- проводять індивідуальну роботу з учнями.

За кожний пробний урок і заняття практикантам виставляється оцінка. Облік проведених пробних уроків ведеться викладачем-методистом в журналі педагогічної практики, де фіксується дата проведення індивідуальної консультації, записується дата, клас, предмет, тема уроку (заняття), прізвище практиканта, вчителя школи і викладача та виставляється оцінка за проведений урок, заняття. Студенти, які присутні на пробному уроці, записують в щоденнику тему уроку, хід його проведення, свої зауваження, пропозиції і висновки.

Підсумкова оцінка за цей вид практики виставляється студентам на основі сумарної кількості балів за проведені уроки. Фіксовані результати аналізу та обговорення кожного уроку в обліках успішності складають оцінку за VI семестр та диференційований залік (у VII семестрі).

5.2.3. Виробнича практика – Літня педагогічна практика

Літня педагогічна практика проводиться протягом трьох тижнів на III курсі (VI семестр) з відривом від теоретичного навчання (після екзаменаційної сесії). Студенти академічної групи для проходження практики поділяються на дві підгрупи. Для керівництва практикою на кожен підгрупу призначається викладач-методист.

В основу практики покладено модульний підхід. Так, практична підготовка відбувається у два змістові модулі: підготовка до роботи в літній період (триває протягом тижня), робота у літньому таборі (триває протягом двох тижнів).

Модуль 1. Підготовка до роботи в літній період – акцентується увага на систематизації інструментарію роботи з дітьми влітку (табірних пісень, масовок, ігор, сценаріїв виховних заходів тощо) та апробації цих методичних матеріалів. Зі студентами проводиться інструктаж з техніки безпеки та охорони життя і здоров'я дітей в умовах роботи у літньому таборі (результати фіксуються у відповідному журналі). Протягом тижня студенти відвідують літні табори при приватних закладах, центрах розвитку, громадських організаціях; пришкольні, позаміські заклади оздоровлення і відпочинку. Організуються зустрічі з представниками базових закладів, тренінгові заняття, майстер-класи тощо. Вкінці тижня студенти отримують допуск до роботи у літньому таборі.

Модуль 2. Робота у літньому таборі – передбачає організацію дозвілля дітей, підлітків у літній період.

У літніх таборах кожен студент коледжу закріплюється за окремим гуртом (групою). В окремих випадках допускається прикріплення до одного гурту (групи) двох практикантів. Практикант разом з педагогічним працівником гурту планує роботу і працює за цим планом. Під час практики студент обліковує свою роботу в щоденнику. Після закінчення практики

студент звітується перед керівником практики, здає характеристику, підписану керівником базового закладу, щоденник.

Повсякденний контроль за роботою практикантів в пришкільному або позамиському таборі здійснює старший вихователь (організатор) табору; у літньому таборі від приватної установи, центрі розвитку, громадської організації – уповноважена особа (заступник керівника, виконавчий директор тощо). Керівники практики від базових закладів консультують студентів-практикантів, перевіряють плани їх роботи, допомагають в оформленні звітної документації.

Загальне керівництво практикою в літніх таборах здійснюють викладачі коледжу, закріплені за кожною підгрупою. Вони допомагають практикантам у складанні планів роботи, консультують їх, спостерігають, аналізують і оцінюють роботу практикантів. Після закінчення практики вони перевіряють щоденники і звіти, підводять підсумки, приймають у студентів диференційований залік. Дані про зміст, результати оцінювання студентів вносяться у журнали практики.

Дозволяється направляти практикантів в оздоровчі табори протягом літа в різні зміни, якщо в цьому є потреба. За домовленістю з профспілками, відділами освіти студенти, які достатньо підготовлені до самостійної роботи і яким виповнилося 18 років на час від'їзду в табір, можуть працювати на штатних посадах педагогічних працівників таборів. Всі інші студенти виконують обов'язки помічників педагогічних працівників, керівників гуртків. Студенти перед практикою проходять медичний огляд.

5.2.4. Переддипломна практика – Комплексна педагогічна практика з фаху

Комплексна педагогічна практика з фаху є завершальним етапом практичної підготовки майбутнього вчителя. Проводиться вона згідно з навчальним планом у VIII семестрі без відриву від теоретичного навчання. До комплексної педагогічної практики з фаху допускаються лише ті студенти, які успішно пройшли всі попередні види практики. У кінці VII семестру проводяться інструктивні наради для студентів та керівників. Керівниками призначаються викладачі методики музичної освіти.

На проведення комплексної педагогічної практики з фаху вивільняється один день на тиждень у розкладі навчальних занять (теоретичне навчання). Протягом семестру студенти проводять по 6 уроків. Організація цього виду практики відбувається аналогічно практиці «Пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти». Однак, вона передбачає комплексний моніторинг рівня сформованості фахових компетентностей у здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), дозволяє окреслити перспективи їх працевлаштування.

Підсумки комплексної педагогічної практики з фаху підводяться у коледжі на підсумковій конференції. На основі перевірки звітної документації, результатів захисту практики та оцінок, виставлених викладачами за відвідані уроки, заняття, виставляється підсумкова оцінка за

переддипломну практику. Облік результатів комплексної педагогічної практики з фаху ведеться у відповідному журналі.

6. ОПЛАТА ЗА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИЧНОЮ ПІДГОТОВКОЮ

6.1. Оплата праці за керівництво практикою проводиться згідно з чинним законодавством за фактичну кількість виконаних навчальних годин.

6.2. Оплата праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснюється за рахунок коштів коледжу, передбачених в кошторисах на практику за нормами погодинної оплати. Оплата здійснюється раз в семестр (після завершення практики) відповідно до поданих від базових закладів відомостей.

6.3. Оплата за керівництво практикою здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) (освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з середньої освіти за предметною спеціальністю «Музичне мистецтво», професійна кваліфікація: вчитель музичного мистецтва) здійснюється на основі норм часу для планування і обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 18.06.2021 №686, від 24.05.2022 №472. Згідно з цими нормами за керівництво виробничою, іншими видами практик, включаючи приймання звітів з практики, передбачено 1 годину на одного студента на один тиждень (для безпосередніх керівників від закладу фахової передвищої освіти та працівників підприємств, закладів, установ та організацій).

6.4. Перед початком навчального року заступником директора з навчально-виробничої роботи розробляється Розрахунок годин, відведених на оплату практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Цей розрахунок затверджується вченою радою коледжу, вводиться в дію наказом ректора.

Розроблено:

Заступник директора

з навчально-виробничої роботи

_____ О.А. Пуш

Приклад оформлення графіка педагогічної практики (пробні уроки та заняття в закладах загальної середньої освіти)

4 ММ (середа, ЗЗСО №)

№	Прізвище, ім'я студ.	ЗЗСО	Методист	02.09															
1		№__			2/3 5А														
2					2/5 6А														
3					2/6 5Г														
4							2/3 5А												
5							2/5 6А												
6							2/6 5Г												